

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖZSÉGI ANYANYELVI VERSENY

2016/2017.

7. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlpra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

Pálcika azt hallotta, kiáltoznak utána. Milyen furcsán kiáltoztak! Szuszogva, morogva, nagyokat nyögve tették. Nahát, így is lehet kiabálni. Pálcika meresztgette a szemét, nézett erre, nézett arra, meg amarra is, és végül csak megpillantott a zizegő avarban egy fekete kis jószágot.

– Pálcika, Pálcika, idenézz!

Ő volt az, Süni vitéz, aki egyszer elkergetett egy éhes medvét a méhek odújától. Jól megszurkálta a talpát meg a nagylábujját! Meg a naaagy fe... bocs, ezt nem mondhatom ki. Pálcika hallott a hőstetről a rádiójában.

– Mit néztek, Süni vitéz?

– Az én pálcikáimat, te Pálcika! – kacagott Süni vitéz.

És valóban. Süni vitéznek rengeteg szúrós pálcikája volt. Sok pálcikával talán könnyebb hőstettet véghezvinni, morfondírozott Pálcika, mire Süni vitéz mintha megérezte volna, mire gondol, így kiáltott:

– Figyelj, Pálcika, egyetlen pálcika is lehet hős!

(Darvasi László: Pálcika ha elindul akkor aztán zsupsz – részlet)

1. A szöveg egyik mondatában **egymást követi** három azonos szerepű (halmozott) mondatrész. **Másold** őket a vonalra!

2. Melyik **kötőszó** illeszthető a szöveg első mondatának tagmondatai közé?

3. Egészítsd ki **minőségjelzővel** az alábbi mondatot!

Pálcika hallott a hőstetről a rádiójában.

4. Miért szerepel a *pálcika* szó **eltérő írásmóddal** a szöveg utolsó mondatában? Magyarázd meg!

5. **Sorold fel** a szöveg első bekezdésében található **tárgyi** szerepű mondatrészeket!

6. A szöveg utolsó előtti bekezdésében megjelenik a *morfondíroz* szó. Milyen szóval lehetne **helyettesíteni**? **Írd** a vonalra két rokon értelmű párját (megfelelőjét)!

7. **Keresd ki** a fenti szövegből azt az **igét**, amelyik a hozzá tartozó **igekötő előtt áll!** **Írd** a vonalra!

8. **Írd** a vonalra a szöveg ötödik mondatának **helyhatározóit!** Határozd meg a **szófajukat** is!

9. Határozd meg, milyen típusú **állítmány** található az alábbi mondatban! **Karikázd be** a megfelelő válasz előtti betűt!

Egyetlen pálcika is lehet hős!

- a. igei
- b. összetett (igei-névszói)
- c. névszói

10. Melyik **korábbi** kifejezésre **utal** a szöveg harmadik mondatában szereplő *tették* szó? **Karikázd be** a megfelelő válasz előtti betűt!

- a. kiáltoztak
- b. furcsán
- c. milyen

11. **Alakítsd át** a következő mondat igei állítmányát **névszóivá!** A jelentés ne változzon – a mondatban levő szavak töve nem, csak toldalékuk (és így szófajuk) változhat. A mondatodba beilleszthetsz egy névelőt is.

Milyen furcsán kiáltoztak!

12. **Alkoss egyszerű bővített mondatot** az alábbi alárendelő összetett mondatból úgy, hogy a mondat jelentése ne változzon! A mondat kötőszaván kívül **minden szót használj** fel!

Kati azt a könyvet olvasta, amelyik unalmas.

13. A következő egyszerű mondatokból alkoss egyetlen **egyszerű bővített mondatot**! Az adott szavak alakján változtathatsz! (Az alanyt nem kell háromszor megismétlni.)

A kutya ugat.

A kutya átugrik a kerítésen.

A kerítés rozsdás.

14. **Egészítsd ki** az alábbi két szót a felsorolt toldaléktípusokkal!

a. *tan*+képző+képző+jel = _____

b. *város* +képző+jel+rag = _____

15. Mely szavak **bújtak meg** a *határozottság* szóban? Négyet íj le a vonalra!

16. **Írd** a vonalra az alábbi közmondások **hiányzó** elemét!

a. Egy fecske nem csinál _____

b. Ki mint vet, úgy _____

17. **Magyarázd meg**, mi a különbség a *helység* és a *helyiség* szavak között! Alkoss velük egy-egy mondatot is!

Magyarázat: _____

Példamondatok: _____

18. **Egészítsd ki** a *cipő* szót úgy, hogy **összetett szó** jöjjön létre!

a. _____ cipő

c. cipő _____

b. _____ cipő

d. cipő _____

19. **Írd** az alábbi idegen eredetű szavak mellé **magyar megfelelőjüket!**

a. dzsungel _____

b. printer _____

c. futball _____

d. komputer _____

20. A fenti **szövegrészlet** Pálcikáról szól. **Miért** gondolta Pálcika, hogy Süni sokkal könnyebben lehet hős, mint ő?

JAVÍTÁSI KULCS A 7. OSZTÁLYOS TESZTHEZ

(2017. évi községi anyanyelvi verseny)

1. szuszogva, morogva, nyögve (elfogadható még: erre, arra, amarra) (1)
2. hogy (1)
3. A *szerény* Pálcika hallott a *nagy* hőstetről a *régi* rádiójában. (Egyéb minőségjelzőt tartalmazó értelmes mondat is elfogadható.) (1)
4. A *Pálcika* tulajdonnév, a *pálcika* pedig köznév. (2x0,50=1)
5. azt, szemét, jószágot két jó válasz: 0,5 (1)

6. gondolkodik, töpreng, elmélkedik, spekulál stb. (2x0,50=1)
7. mondhatom (ki) vagy kimondhatom vagy mondhatom (1)
8. erre–névmás, arra–névmás, amarra–névmás, avarban–főnév (4x0,25=1)
9. b. (1)
10. a. (1)
11. Milyen furcsa a kiáltozásuk! (1)
12. Kati azt az unalmas könyvet olvasta. (1)
13. Az ugató kutya átugrott a rozsdás kerítésen. **Vagy:** A kutya ugatva ugrott át a rozsdás kerítésen. (1)
14. a. tanulók, tanulói
b. városiakról; városszerűekkel (2x0,50=1)
15. hat, határ, ár, tár, tároz, ott, határoz, határozott, ág (4x0,25 = 1)

16. a. nyarat
b. arat (2x0,50=1)
17. A helység jelentése település, a helyiség jelentése pedig épület vagy lakás része, pl. szobája. (egyéb helyes magyarázat is elfogadható) Mondatok: Pl. A legközelebbi helység Palics. Az egyik helyiségnek erkélye is van. (4x0,25=1)
18. a–b) pl. gyerek, tánc, sport stb.; c–d) pl. sarok, kefe, orr stb. (4x0,25=1)
19. a. őserdő; b. nyomtató; c. labdarúgás; d. számítógép (4x0,25=1)
20. Süninek sokkal több tüskéje van, amelyekkel hőstetteket vihet végbe. (egyéb hasonló magyarázat is elfogadható) (1)